

Judikatura a soudní spory v očkování

MGR. ŠTĚPÁN KALOUSEK

FAKULTA VOJENSKÉHO ZDRAVOTNICTVÍ UNIVERZITY OBRANY V BRNĚ

FAKULTNÍ NEMOCNICE HRADEC KRÁLOVÉ

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Povinné očkování se v České republice několikrát stalo předmětem ústavní stížnosti.

Rodiče nesouhlasí s očkováním svých nezletilých dětí.

Uplatňují tzv. **výhradu svědomí** (čl. 15 LZPS).

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Nález Ústavního soudu sp. Zn. III. ÚS 449/06 ze dne 8. 2. 2011

interpretace čl. 16 odst. 4 LZPS – výkon práv může být omezen pouze zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu veřejné bezpečnosti a pořádku, **zdraví** a mravnosti nebo práv a svobod druhých

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

V nálezu sp. zn. III. ÚS 449/06 Ústavní soud judikoval, že ochrana individuální autonomie vyžaduje, aby povinné očkování nebylo proti povinným subjektům ve výjimečných případech vynucováno.

Orgán veřejné moci musí zjistit, zda byly naplněny materiální znak přestupku – nebezpečí pro společnost, dále naléhavost důvodů, konzistentnost a přesvědčivost a zájem nezletilé osoby.

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 1253/14 ze dne 22. 12. 2015

- výhrada svědomí z nenáboženských důvodů
- v podmínkách sekulárního státu není důvod činit rozdíl mezi nábožensky a nenábožensky (světsky) motivovanou výhradou svědomí

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Podmínky oprávněnosti světské výhrady svědomí:

- 1) ústavní relevance tvrzení ve výhradě svědomí
- 2) naléhavost důvodů
- 3) konzistentnost a přesvědčivost tvrzení
- 4) společenské dopady

- není odbornou veřejností přijímáno bez výhrad

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 19/14 ze dne 27. 1. 2015

- předmětem ústavní stížnosti byla vyhláška č. 537/2006 Sb., v platném znění

- ÚS uzavřel, že:

1) vyhláška byla vydána oprávněným subjektem

2) neukládá primární práva a povinnosti

3) je zde přítomna vůle zákonodárce k úpravě nad zákonný rámec

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 16/14 ze dne 27. 1. 2015

- ústavní stížnost proti § 50 zákona č. 258/2000 Sb., v platném znění, zakazující přijetí neočkovaných dětí do předškolních zařízení
- **nejedná** se o zásah do práva na vzdělání
- sleduje legitimní cíl ochrany zdraví společnosti, je rozumným prostředkem
- akt sociální solidarity od těch, kteří podstupují určité, byť minimální, riziko, aby ochránili zdraví celé společnosti

OČKOVÁNÍ A JUDIKATURA

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 25 Cdo 3953/2014 ze dne 27. 5. 2015

- otázka občanskoprávní odpovědnosti za případnou újmu na zdraví způsobenou očkováním
- výkon veřejné moci či poskytování zdravotních služeb?
- odpovědnost státu není dána
- odpovídá poskytovatel zdravotních služeb

STÍŽNOSTNÍ AGENDA

- stížnost matky nezletilé pacientky, týkající se podání informací o možném rozestupu mezi jednotlivými dávkami vakcíny
- opírala se o stanovisko Odborného spolku pro očkování, z.s.
- poskytovatel stížnost odmítl jako nedůvodnou
- opřel se o platné právní předpisy a stanovisko České vakcinologické společnosti ČSL JEP
- může být problematické z hlediska posouzení postupu poskytovatele zdravotních služeb v rámci soudních řízení, z hlediska posouzení, zda byl postup poskytovatele na náležité odborné úrovni (lege artis) – co je dostupným poznatkem medicíny?

ZAHRANIČNÍ AKTUALITY

Rozhodnutí Ústavního soudu Maďarské republiky č. 3080/2019.(IV./7.) ze dne 9. 4. 2019

- proti rozsudku Nejvyššího soudu (Curia) č. Kfv.VI.38.026/2017/8

- odebrání opatrovnictví

- očkování je právem dítěte, které musí rodina respektovat

ZAHRANIČNÍ AKTUALITY

- House of Representatives amerického státu Oregon přijal novelu zákona o veřejném zdraví, rušící nábožensky a filosoficky motivované výjimky z povinného očkování
- podobný krok podnikl také Senát amerického státu New York
- reakce na epidemii spalniček a její průběh v některých komunitách
- obdobné opatření prosazuje ministr zdravotnictví SRN Jens Spahn na spolkové úrovni
- v letošním roce probíhala diskuse na téma povinné očkování také v Evropském parlamentu, poslanci vznášeli dotazy k Evropské komisi, lze očekávat komunitární úpravu této problematiky

Děkuji Vám za pozornost a přeji Vám hezké odpoledne.

Mgr. Štěpán Kalousek